

1e Wijziging Nadere regels Maatschappelijke Ondersteuning Helmond 2020

Het college van de gemeente Helmond;

Gelet op de artikelen 2.8, 3.2, 4.2 en 4.3 van de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning Helmond 2020;

Besluit:

Vast te stellen de 1e wijziging van de Nadere regels Maatschappelijke Ondersteuning Helmond 2020.

Artikel I

A. Artikel 2.1 komt als volgt te luiden:

Artikel 2.1 Maatwerkvoorziening HO

1. *Huishoudelijke ondersteuning wordt toegekend volgens de norm: 'een schoon en leefbaar huis' en het beschikken over schone en draagbare kleding.*
2. *Als een cliënt verzoekt om het aantal uren huishoudelijke hulp in de beschikking op te nemen, wordt de norm en de benodigde tijd voor een 'schoon en leefbaar huis' en 'het beschikken over schone en draagbare kleding' beoordeeld op basis van het normenkader zoals opgenomen in bijlage 4. Dat gebeurt ook als sprake is van een beslissing op een hiertegen ingediend bezwaarschrift.*
3. *Ter beoordeling of voldaan wordt aan de norm 'een schoon en leefbaar huis' en een huis ook daadwerkelijk schoon is, hanteert het college een toetsingskader, zoals bedoeld in artikel 3.2, derde lid van de verordening. Het toetsingskader "Meetsysteem schoon en leefbaar huis" is als bijlage 2 toegevoegd aan de Nadere Regels.*

B. Artikel 2.2 lid 1 onderdeel d sub 1 komt als volgt te luiden:

de aanbieder maakt, met inachtneming van de aanwijzingen van het college in de opdracht, met de cliënt samen het ondersteuningsplan op, waarin de huishoudelijke activiteiten en de frequentie hiervan worden afgestemd op de woon- en leefsituatie van de cliënt. Het ondersteuningsplan dient, ter blijke van akkoord, door zowel de aanbieder als de cliënt ondertekend te worden, waarna de aanbieder het ondersteuningsplan naar het college stuurt;

C. Aan artikel 2.2 lid 4 wordt na de laatste zin de volgende passage toegevoegd:

Bij toepassing van artikel 2.1 lid 2 wordt de omvang ook in tijd uitgedrukt.

D. Na bijlage 3 wordt de bij dit wijzigingsbesluit gevoegde nieuwe bijlage 4: "Normenkader huishoudelijke ondersteuning bij urenindicatie" toegevoegd.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking op de dag na bekendmaking.

Besloten in de vergadering van 24 januari 2023.

Burgemeester en wethouders van Helmond,

*Mevrouw P.J.M.G Blanksma-van den Heuvel
de burgemeester*

*H.J. de Ruiter
Secretaris*

Bijlage 4: Normenkader Huishoudelijke ondersteuning bij urenindicatie

Deze bijlage bevat het kader voor het beoordelen van de omvang en noodzakelijke activiteiten voor huishoudelijke ondersteuning als de cliënt vraagt om het aantal uren in de beschikking op te nemen. Het kader is gebaseerd op het Normenkader Huishoudelijke Ondersteuning 2019 van bureau HHM en de aanvullende instructie voor toepassing van dit normenkader d.d. september 2022. Dit normenkader is gebaseerd op onderzoeken in verschillende gemeenten, waarbij gekeken is naar o.a. de tijdsbesteding, professionele ervaringen, onafhankelijk experts en cliëntinterviews. Voor onderdelen die niet in deze bijlage zijn opgenomen, is het normenkader 2019 en de daarbij horende aanvullende instructie (d.d. september 2022) integraal van toepassing.

1. Begrenzing van de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning

De maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning gaat over een schoon en leefbaar huis en het beschikken over schone en draagbare kleding. Daarbij geldt de volgende afbakening:

De ondersteuning ziet op de binnenkant van het huis

Het gaat altijd om de "binnenkant" van het huis. Onderhoud van tuin, opruimen van een schuur, de stoep vegen, ramen zemen aan de buitenkant vallen dus per definitie niet onder de maatwerkvoorziening HO.

Het gaat om activiteiten die algemeen gebruikelijk zijn

Huishoudelijke ondersteuning omvat activiteiten die algemeen gebruikelijk zijn. Onder algemeen gebruikelijke activiteiten wordt volgens deze Nadere Regels verstaan: activiteiten die naar algemeen aanvaarde opvattingen tot de dagelijkse dan wel periodieke huishoudelijke activiteiten behoren. Het strijken van onderkleding of beddengoed is een voorbeeld van een niet- algemeen gebruikelijke schoonmaakactiviteit. Deze activiteit valt daarom niet binnen de maatwerkvoorziening. Kan een schoonmaakactiviteit door cliënt uitgevoerd worden met aan algemeen gebruikelijk technisch hulpmiddel, dan valt deze evenmin onder de maatwerkvoorziening HO. Voorbeelden van algemeen gebruikelijke technische hulpmiddelen zijn een wasmachine/droger en een vaatwasser. Indien algemeen gebruikelijke hulpmiddelen niet aanwezig zijn maar wel een adequate oplossing kunnen zijn voor een probleem, behoort het tot de verantwoordelijkheid van de cliënt om dergelijke apparatuur aan te schaffen. Dit geldt eveneens voor aanpassingen zoals bijvoorbeeld een verhoging voor een wasmachine of droger. Hierbij geldt de restrictie dat het technische hulpmiddel voor de cliënt ook daadwerkelijk beschikbaar is, financieel gedragen kan worden en adequate compensatie biedt. Zie daartoe ook CRvB 27-01-2016 (ECU: NL: CRvB: 2016:373) en CRvB 17-12-2014 (ECLI:NL:CRvB:2014:4276).

Het gaat om 'schoon' en 'leefbaar'

Leefbaar staat voor opgeruimd en functioneel, bijvoorbeeld om vallen te voorkomen.

Schoon betekent dat de leefvertrekken schoon moeten zijn. De woning dient zodanig schoon te zijn dat deze niet vervuult. Het gaat om een basisniveau van schoon houden. Wat minimaal nodig is wordt gedaan.

Dit kan heel praktisch betekenen dat de uitvoering niet helemaal voldoet aan de persoonlijke standaard en verwachtingen van cliënten.

2. Activiteiten en frequentie huishoudelijke ondersteuning

2.1 Een schoon en leefbaar huis

Onderstaand zijn de activiteiten en frequentie opgenomen voor de inzet van huishoudelijke ondersteuning voor een schoon en leefbaar huis.

Tabel 1. Activiteiten benodigd voor een schoon en leefbaar huis.					
Schoon en leefbaar huis	Woonkamer	Slaapkamer(s)	Keuken	Badkamer en toilet	Hal
Afnemen nat en droog	• Stof afnemen laag/midden/hoog incl. tastvlakken	• Stof afnemen laag/midden/hoog	• Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten	• Deuren/deurposten nat af-	• Stof afnemen laag/midden/hoog

	<ul style="list-style-type: none"> • en luchtfilter • Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten • Zitmeubels afnemen (droog/nat) • Radiatoren reinigen 	<ul style="list-style-type: none"> • incl. tastvlakken en luchtfilter • Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten • Radiatoren reinigen 	<ul style="list-style-type: none"> • Radiatoren reinigen 	<ul style="list-style-type: none"> • doen incl. deurlichten • Radiatoren reinigen 	<ul style="list-style-type: none"> • incl. tastvlakken en luchtfilter • Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten • Radiatoren reinigen
Stofzuigen en dweilen	<ul style="list-style-type: none"> • Stofzuigen • Dweilen 	<ul style="list-style-type: none"> • Stofzuigen • Dweilen 	<ul style="list-style-type: none"> • Stofzuigen • Dweilen 	<ul style="list-style-type: none"> • Stofzuigen • Dweilen 	<ul style="list-style-type: none"> • Stofzuigen • Dweilen • Trap stofzuigen (binnenshuis)
Ramen en gordijnen	<ul style="list-style-type: none"> • Gordijnen wassen • Lamellen/jaloezieën reiniging • Ramen binnenzijde wassen 	<ul style="list-style-type: none"> • Gordijnen wassen • Lamellen.luxaflex reiniging • Ramen binnenzijde wassen 	<ul style="list-style-type: none"> • Gordijnen wassen • Lamellen.luxaflex reiniging • Ramen binnenzijde wassen 	<ul style="list-style-type: none"> • Gordijnen wassen • Lamellen.luxaflex reiniging • Ramen binnenzijde wassen 	<ul style="list-style-type: none"> • Gordijnen wassen • Lamellen/jaloezieën reiniging • Ramen binnenzijde wassen
Bed verschonen		<ul style="list-style-type: none"> • Bed verschonen • Matras draaien 			
Keuken schoonmaken			<ul style="list-style-type: none"> • Keukenblokken –apparatuur (buitenzijde) • Afval opruimen • Keukenkastjes (binnenzijde) • Koelkast (binnenzijde) • Oven/magnetron • Vriezer los reinigen bin- 		

			<ul style="list-style-type: none"> • nenzijde (ontdood) • Afzuigkap reinigen (binnenzijde) • Bovenkant keukenkastjes • Tegelwand (los van keukenblok) 		
Sanitair schoonmaken				<ul style="list-style-type: none"> • Badkamer schoonmaken (incl. stofzuigen en dweilen) • Toilet schoonmaken • Tegelwand badkamer afnemen 	
Opruimen	<ul style="list-style-type: none"> • Opruimen 	<ul style="list-style-type: none"> • Opruimen 			

Tabel 2. Frequenties benodigd voor een schoon en leefbaar huis (basisactiviteiten).

Activiteit		Frequenties
Woonkamer (en andere kamers)	Stof afnemen hoog incl. luchtfilters	1 x per 2 weken
	Stof afnemen midden	1 x per week
	Stof afnemen laag	1 x per week
	Opruimen	1 x per week
	Stofzuigen	1 x per week
	Dweilen	1 x per week
Slaapkamer(s)	Stof afnemen hoog incl. tastvlakken en luchtfilters	1 x per 6 weken
	Stof afnemen midden	1 x per week
	Stof afnemen laag	1 x per week
	Opruimen	1 x per week
	Stofzuigen	1 x per week
	Dweilen	1 x per 2 weken
	Bed verschonen of opmaken	1 x per 2 weken
Keuken	Stofzuigen	1 x per week
	Dweilen	1 x per week
	Keukenblok (buitenzijde) inclusief tegelwand, kookplaat, spoelbak, koelkast, eventuele tafel	1 x per week
	Keukenapparatuur (buitenzijde)	1 x per week
	Afval opruimen	1 x per week
	Afwassen	1x per week

Sanitair	Badkamer schoonmaken (inclusief stofzuigen en dweilen)	1 x per week
	Toilet schoonmaken	1 x per week
Hal	Stof afnemen hoog incl. tastvlakken en luchtfilters	1 x per week
	Stof afnemen midden	1 x per week
	Stof afnemen laag	1 x per week
	Stofzuigen	1 x per week
	Trap stofzuigen (binnenshuis)	1 x per week
	Dweilen	1 x per week

Tabel 3. Frequentie benodigd voor een schoon en leefbaar huis (incidentele activiteiten).

Activiteit		Frequenties
Woonkamer (en andere kamers)	Gordijnen wassen	1 x per jaar
	Reinigen lamellen/luxaflex	2 x per jaar
	Ramen binnenzijde wassen	4 x per jaar
	Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten	2 x per jaar
	Zitmeubels afnemen (droog/nat)	1 x per 8 weken
	Radiatoren reinigen	2 x per jaar
Slaapkamer(s)	Gordijnen wassen	1 x per jaar
	Reinigen lamellen/luxaflex	2 x per jaar
	Ramen binnenzijde wassen	4 x per jaar
	Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten	2 x per jaar
	Radiatoren reinigen	2 x per jaar
	Matras draaien	2 x per jaar
Keuken	Gordijnen wassen	2 x per jaar
	Reinigen lamellen/luxaflex	3 x per jaar
	Ramen binnenzijde wassen	4 x per jaar
	Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten	2 x per jaar
	Radiatoren reinigen	3 x per jaar
	Keukenkastjes (binnenzijde)	2 x per jaar
	Koelkast (binnenzijde)	3 x per jaar
	Oven/magnetron (grondig schoonmaken)	4 x per jaar
	Vriezer los reinigen binnenzijde (ontdooid)	1 x per jaar
	Afzuigkap reinigen (binnenzijde) – vaatwasserbestendig	2 x per jaar
	Afzuigkap reinigen (binnenzijde) - niet vaatwasserbestendig	2 x per jaar
	Bovenkant keukenkastjes	1 x per 6 weken
	Tegelwand (los van keukenblok)	2 x per jaar
Sanitair	Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten	2 x per jaar
	Radiatoren reinigen	2 x per jaar
	Tegelwand badkamer afnemen	4 x per jaar
	Gordijnen wassen	1 x per jaar
	Ramen binnenzijde wassen	4 x per jaar
	Reinigen lamellen/luxaflex	3 x per jaar
Hal	Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten	2 x per jaar
	Radiatoren reinigen	2 x per jaar

2.2 Wasverzorging

In onderstaande tabel zijn de activiteiten en frequentie opgenomen voor de wasverzorging als dit noodzakelijk is omdat geen gebruik gemaakt kan worden van de algemene voorziening.

Tabel 4. Activiteiten en frequenties benodigd voor de wasverzorging

Activiteit	Frequenties
Wasgoed sorteren	1x per week
Behandelen van vlekken	5x per 2 weken (indien nodig)
Was in de wasmachine stoppen (incl. wasmachine aanzetten)	5x per 2 weken
Wasmachine leeghalen	5x per 2 weken
Sorteren naar droger of waslijn	5x per 2 weken
Was in de droger stoppen	5x per 2 weken
Droger leeghalen	5x per 2 weken
Was ophangen	5x per 2 weken
Was afhalen	5x per 2 weken
Was opvouwen	5x per 2 weken
Was strijken	1x per week
Was opbergen/opruimen	5x per 2 weken

3. Omvang huishoudelijke ondersteuning

In onderstaande overzichten is de tijd opgenomen die nodig is per week en per jaar voor de inzet van de verschillende vormen van huishoudelijke ondersteuning. Soms kan er minder of juist meer nodig zijn dan de basisnorm. De toelichting voor die situaties komt aan de orde in onderdeel 4 (minder inzet) en onderdeel 5 (meer inzet) van deze bijlage.

Tabel 5. Overzicht in minuten per week en uren per jaar voor het realiseren van een schoon en leefbaar huis

Kenmerk	Basis-inzet	Minder inzet (minuten/week)	Meer inzet (minuten/week)	Minder inzet (uur/jaar)	Meer inzet (uur/jaar)
Basis-cliëntsituatie volledige overname	125 minuten/week (108 uur per jaar)				108 uur
Mogelijkheden van de cliënt zelf of het netwerk		15 minuten		13 uur	
Enige extra inzet vanwege beperkingen van de cliënt			30 minuten		26 uur
Veel extra inzet vanwege beperkingen van de cliënt			60 minuten		52 uur
Extra kamer schoonmaken (geen slaapkamer)			5 minuten		4 uur
Extra kamer schoonmaken (in gebruik als slaapkamer)			18 minuten		16 uur
Extra inzet door vervuiling vanwege een huisdier			15 minuten		13 uur
Bewerkelijke woning			15 minuten		13 uur
Extra inzet in huishouden met kinderen			Maatwerk (tijdelijk)		Maatwerk (tijdelijk)

Tabel 6. Overzicht in minuten per week en uren per jaar voor de wasverzorging.

Kenmerk	Basis-inzet	Minder inzet (minuten/week)	Meer inzet (minuten/week)	Minder inzet (uur/jaar)	Meer inzet (uur/jaar)
---------	-------------	-----------------------------	---------------------------	-------------------------	-----------------------

Wasverzorging éénpersoons huishouden	35 minuten/week (30 uur per jaar)				
Wasverzorging tweepersoons huishouden	43 minuten/week (37 uur per jaar)				
Strijken (1 of 2 personen)	20 minuten per week (17 uur per jaar)				
Eigen mogelijkheden cliënt of netwerk		17 minuten		15 uur	
Extra wasmachine vanwege beperkingen cliënt			16 minuten		14 uur

4. Minder inzet nodig dan de basisnorm

De in het normenkader opgenomen (omvang van) ondersteuning is gebaseerd op volledige professionele overname van alle activiteiten. Als geen volledige overname van taken nodig is omdat een cliënt of het netwerk van de cliënt bepaalde activiteiten zelf kan uitvoeren, kan er minder ondersteuning worden ingezet. Als de cliënt of een huisgenoot bepaalde activiteiten kan uitvoeren, spreken we van gebruikelijke hulp. Naast gebruikelijke hulp mag ook rekening gehouden worden met de inzet van (andere) personen uit het sociale netwerk of mantelzorgers, mits zij die ondersteuning inderdaad (blijven) bieden.

4.1 Schoon en leefbaar huis

Uit onderzoek van HHM is gebleken dat cliënten die géén volledige overname nodig hebben omdat ze zelf (of het netwerk) bepaalde activiteiten uitvoeren, gemiddeld 15 minuten per week minder ondersteuning nodig hebben voor het schoon en leefbaar huis. Veelal gaat het dan om situaties waarin de cliënt (of het netwerk) zelf kan schoonmaken op middenniveau (afstoffen en nat afnemen) en algemeen opruimen. Het verminderen van de in te zetten ondersteuning kan alleen als een substantieel aantal activiteiten zelf wordt uitgevoerd. Zoals wekelijks stof afnemen op ooghoogte in de woon- én slaapkamer of de badkamer poetsen of de woonkamer én gang stofzuigen. Kan de cliënt of een huisgenoot meer activiteiten uitvoeren dan schoonmaken op middenniveau, dan kan op basis van de aanwezigheid van gebruikelijke hulp nog één of zelfs tweemaal extra mindering met 15 minuten plaatsvinden. Dat geldt ook als het sociale netwerk meer activiteiten uitvoert.

4.2 Wasverzorging

Als de cliënt (of het netwerk) zelf activiteiten kan uitvoeren op het gebied van de wasverzorging, kan de in te zetten ondersteuning op dit punt met 17 minuten per week worden verminderd. Dit speelt veelal als de cliënt zware/grote wasstukken niet meer kan hanteren, maar de kleine stukken nog wel, zoals kleding en ondergoed e.d.

5. Meer inzet nodig dan de basisnorm

Er kunnen verschillende omstandigheden zijn die maken dat méér inzet van huishoudelijke ondersteuning nodig is dan de basisnorm. Deze omstandigheden worden hierna toegelicht.

5.1 Schoon en leefbaar huis

Beperkingen en belemmeringen cliënt

Bij de cliënt kan sprake zijn van beperkingen waardoor het huis vaker of intensiever schoongemaakt moet worden. Dit kan veroorzaakt worden door medische beperkingen, bijvoorbeeld ernstige incontinentie of COPD. In dat geval kan extra ondersteuning worden ingezet. De noodzaak voor meer inzet is daarbij leidend, niet de aanwezigheid van de aandoening op zich.

- Als enige extra inzet nodig is door uitbreiding op het ene bezoek/werkmoment per week, wordt 30 minuten hulp extra ingezet.
- Als veel extra inzet nodig is, veelal met een tweede bezoek/werkmoment per week, wordt 60 minuten hulp extra ingezet.

Bij de beoordeling van (enige) extra inzet wordt nadrukkelijk het begrip eigen kracht betrokken. In alle redelijkheid mag van mensen worden verlangd dat zij bepaalde acties ondernemen of juist nalaten om hun beroep op de Wmo zoveel als mogelijk te beperken waardoor extra inzet vanwege extra vervuiling niet aan de orde hoeft te zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan:

- dragen van deugdelijk incontinentiemateriaal;
- zorgdragen voor een deugdelijke schoonrolmat ter minimalisering van vervuiling door het gebruik van een rolstoel binnen en buiten;
- mogelijkheden om apparatuur zoals een koelkast op ooghoogte te brengen; ergonomisch aangepast bestek, borden, pannen en drinkgerei.

Samenstelling van het huishouden

Als in het huishouden kinderen aanwezig zijn, kan het zo zijn dat het huis sneller vervuult en vaker of intensiever schoongemaakt moet worden. Als dit noodzakelijk is, kan hiervoor extra ondersteuning worden ingezet. Dit is maatwerk. De professionele inschatting van de Wmo-consulent is hierin leidend.

Aanwezigheid in het huishouden van meerderjarige kinderen (van 18 jaar of ouder) alleen leidt niet tot toekenning van extra ondersteuning. Deze kinderen kunnen weliswaar zorgen voor extra vervuiling, maar zij kunnen ook een bijdrage leveren in het schoonhouden van de woning. Dit is uiteraard anders indien meerderjarige kinderen door stoornis en/ of gebrek deze activiteit niet kunnen vervullen.

Extra kamers

Naast de woonkamer, slaapkamer, keuken, het sanitair en de hal, kan de cliënt nog een of meerdere extra kamer(s) in gebruik hebben die wekelijks moet worden schoon gemaakt, zoals een intensief gebruikte hobbykamer en/of een extra slaapkamer die permanent in gebruik is.

Een kamer betreft een afsluitbare inpandige verblijfsruimte. Een uitbouw van een woonkamer betreft in die zin geen extra kamer tenzij de woonkamer wordt afgescheiden van de aanbouw (serre) middels een deur of schuifpui. Een woonkamer die uiteenvalt in 2 delen (ensuite) heeft voor te gelden als één (woon-)kamer.

Als sprake is van een extra kamer die in gebruik is als slaapkamer (naast de hoofdslaapkamer van de cliënt(en)), dan wordt hier 18 minuten extra ondersteuning per week voor in gezet. Denk bijvoorbeeld aan een stel dat altijd apart slaapt of de slaapkamer van een (minderjarig) kind, mits dit kind de slaapkamer niet zelf kan schoonhouden en op dit punt dus geen gebruikelijke hulp kan bieden.

Voor een andere extra kamer, niet zijnde een slaapkamer, wordt 5 minuten extra per week ingezet.

Vervuiling huisdier

De cliënt kan één of meerdere huisdieren hebben waardoor de woning intensiever schoongemaakt moet worden, bijvoorbeeld omdat het huisdier veel haren verliest. In dat geval wordt (ongeacht het aantal huisdieren) 15 minuten per week extra ingezet. De noodzaak voor meer inzet is daarbij leidend, niet de aanwezigheid van een huisdier op zich.

Het begrip huisdier is bewust niet nader omkaderd. Dit betekent dat alle soorten huisdieren er onder kunnen vallen. Zolang het maar gaat om extra vervuiling in het huis vanwege de aanwezigheid van één of meerdere huisdieren. Let wel: dierv verzorging an sich (waaronder mede begrepen verschoning van een kooi, kattenbak of bijvoorbeeld voederbakjes) valt niet onder huishoudelijke ondersteuning.

Andere omstandigheid, zoals omvang/staat van de woning en bewerkelijkheid

Er kunnen andere - hierboven niet genoemde - redenen zijn waardoor het huis sneller vervuult en vaker of intensiever schoongemaakt moet worden, bijvoorbeeld vanwege de staat van onderhoud en inrichting/bewerkelijkheid van de woning (wat niet beïnvloed kan worden door aanpassing/eigen kracht). In dat geval wordt 15 minuten per week extra ondersteuning ingezet.

5.2 Wasverzorging

In Helmond bestaat een algemene voorziening voor de wasverzorging. Als deze in een individueel geval niet toereikend is, kan hiervoor huishoudelijke ondersteuning worden ingezet. De daarvoor gehanteerde basistijd is weergegeven in onderdeel 3 van deze bijlage.

In een eenpersoonshuishouden wordt uitgegaan van 4 x wassen per twee weken, in geval van een tweepersoonshuishouden wordt uitgegaan van 5x wassen per twee weken. Als een cliënt bovenmatig veel was heeft ten gevolge van ziekte of gebrek of als er minderjarige (jonger dan 18) kinderen in het huishouden wonen, dan wordt extra tijd toegekend voor de was. Voor iedere extra was bovenop 4 dan wel 5 wassen per 2 weken, wordt 14 uur op jaarbasis toegekend.